

**UCHWAŁA NR XXV/168/2016
RADY GMINY LISEWO**

z dnia 28 grudnia 2016 r.

**w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz
przeciwdziałania narkomanii w 2017 r.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487), art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2017 r.

Program stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Przewodniczący Rady

mgr Witold Jaworski

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2017 r.

Rozdział 1.

Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Lisewo

§ 1. 1. Gminę Lisewo wg stanu na 1 grudnia 2016 r. zamieszkuje mieszkańców 5353 w tym 2634 mężczyzn i 2719 kobiet. Gmina Lisewo jest gminą typowo rolniczą. Jednym z problemów wiodących gminy jest w dalszym ciągu dość wysokie bezrobocie. W Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest 256 osób w tym 144 kobiety i 112 mężczyzn, w porównaniu do grudnia 2015 r. spadek o 76 osób. Stopień bezrobocia w powiecie chełmińskim wynosi tj sierpień 2016 rok. 15% i jest mniejszy o 2,3% w stosunku do grudnia ubiegłego roku. Ale dużo wyższy niż w województwie kujawsko pomorskim i w kraju. Obserwujemy spadek bezrobocia, niemniej w głównej mierze na bezrobocie wpływ ma w dalszym ciągu zastój gospodarczy w naszym regionie i okolicach. Na terenie gminy funkcjonuje Zespół Szkolno - Przedszkolny w Lisewie, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Przedszkole Gminne z 2 salami gimnastycznymi oraz Szkoła Podstawowa w Krusinie również z salą gimnastyczną. Brak na terenie Gminy Lisewo placówek kultury i miejsc spędzania wolnego czasu dla młodzieży bez alkoholu. Dla dzieci zorganizowano 2 świetlice środowiskowe.

2. Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Lisewo obejmuje:

1) Analizę wyników badania ankietowego dotyczącego używania alkoholu, narkotyków i nikotyny przeprowadzonego w roku 2015 w klasie VI Szkoły Podstawowej i wśród uczniów Gimnazjum.

a) Badaniem objętych było 30 uczniów klasy VI Szkoły Podstawowej w Lisewie.

Wyniki ankiety: 10 uczniów, co stanowi 33% ogółu, namawianych było na zapalenie papierosa. Większość z nich namawiana była przez kolegę, koleżankę. Namówić się dało 3 uczniów, jeden z nich zapalił raz, pozostałych dwa i kilka razy. Na pytanie – czy twoi koledzy, koleżanki palą - 6 osób odpowiedziało twierdząco, co stanowi 20%.

Nikt nie eksperymentował z narkotykami.

Alkohol piło 10 uczniów, co stanowi 33% badanych. Najczęściej pili piwo, rzadziej szampana i wino. Najczęściej alkoholem częstowani byli przez dorosłych i kolegów, jedna osoba sama kupiła. Większość badanych ma świadomość, że szkodzi swojemu zdrowiu.

b) Badaniem objętych było 75 uczniów klas I–III Gimnazjum w Lisewie.

Wyniki ankiety: 41 uczniów, co stanowi 55% ogółu, namawianych było na zapalenie papierosa. Większość z nich namawiana była przez kolegę, koleżankę. Namówić się dało 21 uczniów. Na pytanie – czy twoi koledzy, koleżanki palą - 54 osób odpowiedziało twierdząco, co stanowi 72%.

Kontakt z narkotykami miało 12 osób, co stanowi 16% badanych.

Alkohol piło 57 uczniów, co stanowi 76% badanych. Najczęściej pili piwo, wino. Alkoholem częstowani byli przez dorosłych i kolegów.

Tylko część badanych (47%) ma świadomość, że szkodzi swojemu zdrowiu.

2) Analizę informacji uzyskanych od instytucji zajmujących się pomocą osobom uzależnionym: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół, Gminnego Ośrodka Zdrowia, z której wynika że:

a) w 18 rodzinach występuje nadmierne spożywanie alkoholu,

b) 19 dzieci wychowuje się w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym,

c) 20 osób uzależnionych jest od alkoholu, a 16 osób współuzależnionych,

- d) nie zatrzymano żadnej osoby w związku z posiadaniem i rozprowadzaniem narkotyków,
- e) miało miejsce 385 interwencji policji z powodu zakłócania porządku publicznego,
- f) odbyło się 9 domowych interwencji policji z powodu przemocy w rodzinie, gdzie założono niebieską kartę,
- g) zatrzymano 8 nietrzeźwych kierowców,
- h) Zespół Interwencyjno – Motywacyjny przy GKRPA wezwał i przeprowadził 10 rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu i 5 osobami współuzależnionymi, w tym skierowano 1 osobę na przymusowe leczenie oraz 5 osób skierowano na terapię do punktu konsultacyjnego,
- i) 22 osób z terenu gminy odwieziono do Izby Wyrzeźwień w Toruniu,
- j) w sprawie o psychiczne i fizyczne znęcanie się nad rodziną Zespół Interdyscyplinarny wprowadził 11 nowych postępowań procedury niebieskiej karty, z tego 9 postępowań zakończono, z uwagi na ustanie przemocy w wyniku prowadzonych działań, 6 rodzin jest nadal w trakcie nadzoru przez Zespół Interdyscyplinarny,
- k) na leczenie szpitalne z uzależnienia alkoholowego przez sąd skierowano 1 osobę,
- l) w punkcie konsultacyjnym udzielono 66 porad, uczestniczyło 14 osób w tym 7 osób systematycznie.

3. Zdiagnozowane obszary problemowe wskazują na:

- 1) zbyt swobodne eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi przez młodzież;
- 2) liberalne postawy społeczeństwa wobec używania środków psychoaktywnych;
najważniejszy czynniki sprzyjający obniżaniu się wieku inicjacji alkoholowej jest wzrost tolerancji rodziców albowiem większość badanych dzieci piła alkohol w trakcie uroczystości rodzinnych i w obecności rodziców.

4. Przyczyny zdiagnozowanych problemów uzależnień:

- 1) bezrobocie;
- 2) brak zainteresowań i efektywnego spędzania wolnego czasu;
- 3) niechęć podejmowania aktywnych działań przez dorosłych w celu rozwiązywania problemów;
- 4) negatywne wzorce zachowań dorosłych wynikające z niskiego wykształcenia;
- 5) przyzwolenie dorosłych na używanie przez dzieci i młodzież środków psychoaktywnych, w szczególności piwa i nikotyny.

Rozdział 2.

Cele strategiczne programu

§ 2. 1. Głównym celem Gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zwanego dalej Programem jest ograniczenie eksperymentowania, używania alkoholu, narkotyków i tytoniu oraz problemów z tym związanych.

2. Cel główny będzie realizowany poprzez:

- 1) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku;
- 2) zmianę postaw dzieci, młodzieży i dorosłych wobec narkotyków, alkoholu i tytoniu;
- 3) zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji.

3. Cele szczegółowe realizowane będą poprzez:

- 1) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku w wyniku podejmowania działań opartych o:
 - a) wskaźniki:
 - wyniki badań ankietowych na osobach dorosłych i młodzieży,
 - dane statystyczne osób zgłaszających się do specjalistów,

- liczba osób korzystających z proponowanych form;
 - b) źródło pozyskania wskaźnika: ankiety, wywiady, rozmowy;
- 2) zmianę postaw dzieci, młodzieży i dorosłych wobec alkoholu, narkotyków i nikotyny w wyniku podejmowania działań opartych o:
- a) wskaźniki:
 - wyniki badań ankietowych,
 - liczba realizatorów programów profilaktycznych,
 - liczba uczestników,
 - formy;
 - b) źródła pozyskania wskaźnika: scenariusze zajęć, konsultacje;
- 3) zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie profilaktyki i leczenia w wyniku podejmowania działań opartych o:
- a) wskaźniki:
 - liczba osób korzystających z pomocy,
 - ilość udzielonych porad, konsultacji,
 - liczba instytucji zajmujących się pomocą;
 - b) źródła pozyskania wskaźnika: umowy ze specjalistami, sprawozdania.

Rozdział 3.

Działania w zakresie profilaktyki oraz pomoc uzależnionym i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym

§ 3. Zadania wynikające z Programu obejmują: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży; wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych; podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego; wspieranie w ramach posiadanych środków inicjatyw zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub organów Gminy.

§ 4. Działania w zakresie profilaktyki obejmują:

- 1) prowadzenie programów i działań profilaktycznych:
 - a) w szkołach podstawowych program „Saper jak rozminować agresję”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Spójrz inaczej” oraz „Młodzież w trudnościach”, wspierający bezpieczeństwo oraz zdrowie dzieci i młodzieży,
 - b) w gimnazjum na zajęciach warsztatowych dla młodzieży popularyzujących zdrowy styl życia bez środków uzależniających, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Spójrz inaczej”,
 - c) w gimnazjum na zajęciach „Elementy jak radzić sobie z agresją”,
 - d) poprzez teatry profilaktyczno-wychowawcze,
 - e) w ramach szkolenia nauczycieli,
 - f) w ramach spotkań wspierających rodziców w problemach wychowawczych,
 - g) poprzez punkt konsultacyjny w którym dyżury pełni terapeuta uzależnień,
 - h) poprzez zorganizowanie imprezy trzeźwościowej „Spotkania Rodzinne”.
- 2) wspieranie organizacji i placówek o charakterze szkolnym i pozaszkolnym zajmujących się organizowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży:
 - a) prowadzących świetlice środowiskowe w Lisewie i Pniewitem,
 - b) organizujących wypoczynek letni dla dzieci;

- 1) współpracę w celu prawidłowego zrealizowania zadań zawartych w Programie z następującymi partnerami:
 - a) poradnią odwykową,
 - b) poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chełmnie,
 - c) Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi,
 - d) Izbą Wyrzeźwień w Toruniu,
 - e) funkcjonariuszami Policji,
 - f) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie,
 - g) Kuratorską Służbą Sądowniczą w Chełmnie,
 - h) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lisewie,
 - i) Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w Lisewie,
 - j) specjalistami terapii uzależnień,
 - k) psychologami i psychiatrą,
 - l) pedagogami i nauczycielami,
 - m) szpitalami – oddziały odwykowe,
 - n) Towarzystwem Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Toruniu.

§ 5. Działania związane z leczeniem odwykowym poprzez działalność Zespołu Interwencyjno - Motywacyjnego obejmują:

- 1) kierowanie na badania i leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) kierowanie wniosków do sądu o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego;
- 3) prowadzenie punktu konsultacyjnego;
- 4) udzielanie rodzinom z problemem alkoholowym lub innymi problemami np. wychowawczymi informacji o możliwościach pomocy (Pomarańczowa linia) oraz udzielanie porad, a w szczególności ochrony przed przemocą domową (Niebieska linia).

Rozdział 4. Dostępność alkoholu

§ 6. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu następować będzie poprzez:

- 1) przestrzeganie, wyznaczonego uchwałą Rady Gminy limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5%alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy;
- 2) cofanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w przypadkach określonych w ustawie;
- 3) kontrolę punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy;
- 4) egzekwowanie przepisów prawa miejscowego regulującego spożywanie alkoholu w miejscach publicznych;
- 5) kontrolę ważności zezwoleń i prowadzenia ewidencji sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży;
- 6) szkolenia właścicieli punktów sprzedaży i sprzedawców odnośnie obowiązujących przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 5. Wykorzystanie środków z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu

§ 7. 1. Pieniądze z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczają się na finansowanie zadań określonych w Planie finansowym i harmonogramie zadaniowym na

2017 r. do Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii który stanowi załącznik do Programu.

2. Finansowaniu podlegają ponadto zadania nie wymienione w ust. 1, których potrzeba realizacji w trakcie roku została uznana za zasadną przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Dyspozycje finansowe dotyczące wydatków w oparciu o wnioski Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub przez nią zaopiniowanie realizuje Wójt.

Rozdział 6.

Zadania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 8. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w szczególności:

- 1) wykonywanie Programu i składanie rocznego sprawozdania Radzie Gminy;
- 2) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na podstawie udzielonych przez Wójta upoważnień;
- 3) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków; opiniowanie wniosków o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym ustawą i uchwałami Rady Gminy.

Rozdział 7.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 9. 1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) przewodniczący komisji- 211,00 zł;
- 2) członek komisji – pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych- 162,00 zł;
- 3) członek komisji –139 zł.

2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów przejazdu poza teren gminy. Jeżeli wyjazd następuje przy użyciu samochodu stanowiącego własność delegowanego stosuje się stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu prywatnego używanego do celów służbowych związanych z działalnością pracodawcy określonych w zarządzeniu Nr 6/2014 Wójta Gminy Lisewo z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdów prywatnych używanych z tytułu podróży służbowej odbywanej na obszarze kraju przez pracowników Urzędu Gminy w Lisewie oraz dyrektorów i kierowników podległych jednostek organizacyjnych.

Rozdział 8.

Przeciwdziałanie narkomanii

§ 10. Przeciwdziałanie narkomanii następowało będzie poprzez:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków w formie:
 - a) spotkań w działającym punkcie konsultacyjnym,
 - b) pogadank, spotkań, przedstawień w szkołach i świetlicach środowiskowych;
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:
 - a) wdrażanie profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach,
 - b) dofinansowania programów profilaktycznych realizowanych w szkołach,
 - c) organizowania pogadank dla rodziców i uczniów,
 - d) organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych oraz w okresie ferii zimowych i wakacji letnich;
- 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;

- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii oraz współpracę z miejscową gazetą;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.

Plan finansowy i harmonogram zadaniowy na 2017 r. do Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Dochody – opłaty za zezwolenia – 63 000 zł

Harmonogram zadaniowy i koszty realizacji:

Lp.	Nazwa zadania	Planowany koszt realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie
1.	Szkolenie	1 500,00	cały rok	GKRPA
2.	Prowadzenie punktu konsultacyjnego, pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.	3 800,00	cały rok	Urząd Gminy
3.	Prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych i konsultacji dla członków ich rodzin	1 500,00	cały rok	Urząd Gminy
4.	Prowadzenie profilaktycznej działalności poprzez zajęcia artystyczne, sportowo-rekreacyjne dla uczniów – prowadzone na bazie szkół oraz zajęcia opiekuńczo wychowawcze – prowadzone na bazie świetlic środowiskowych	49024,00	cały rok	Urząd Gminy we współpracy z placówkami oświatowymi, świetlicami środowiskowymi
5.	Programy profilaktyczne	2 000,00	cały rok	placówki oświatowe na terenie gminy
6.	Prace Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	11 150,00	cały rok	Urząd Gminy
7.	Organizowanie imprez, spotkań o charakterze profilaktyki uzależnień przez lokalnych liderów	8 000,00	cały rok	Urząd Gminy we współpracy z liderami
8.	Udział dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnień lub nim zagrożonych w różnych formach wypoczynku (np. kolonie, obozy).	8 000,00	czerwiec-sierpień	Urząd Gminy i GOPS
9.	Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych,	500,00	w ciągu roku	Urząd Gminy
10.	zakup wody, opał	300,00	w ciągu roku	Urząd Gminy
11.	Delegacje	400,00	w ciągu roku	Urząd Gminy
12.	Ogółem	86174,00		